

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

ضرورت‌های کنترل ساخت‌وسازهای شهری

فعالیت‌های ساختمانی بخش عمده‌ای از کل فعالیت‌های اقتصادی و تولیدی کشور را تشکیل می‌دهند. در سال‌های اخیر توجه به صنعت ساختمان در کشور، افزون بر رفع ضروری‌ترین نیازهای انسان، به عنوان یکی از بهترین و مناسب‌ترین فعالیت‌های اقتصادی، مورد توجه کسانی که به دنبال فعالیت‌های سودآور اقتصادی هستند، نیز واقع شده است. مقایسه ارقام سرمایه‌گذاری ملی در بخش‌های گوناگون برنامه‌های عمرانی نشان می‌دهد که سهم عظیمی از این سرمایه‌ها در پروژه‌های ساختمانی و صنایع وابسته به آن به کار گرفته می‌شوند. به عقیده برخی از تحلیل‌گران اقتصادی، طی سه دهه گذشته ۳۰ الی ۴۰ درصد از درآمدهای ارزی دولت (رقمی در حدود ۱۶۰ میلیارد دلار) در قالب بودجه‌های عمرانی برای انجام طرح‌های مهندسی و ساختمانی صرف شده است. اگر سرمایه‌های ملی به کار گرفته شده در صدها رشته از صنایع و خدمات غیر ساختمانی را (که در خدمت بخش ساخت‌وساز قرار می‌گیرند) به این میزان اضافه کنیم، بزرگی حجم ثروت ملی در این بخش بیشتر روشن می‌شود. با توجه به نسبت ۷۵ درصدی جمعیت شهرنشین کشور (سرشماری سال ۱۳۹۵) و همچنین تمرکز فعالیت‌های اداری، تجاری، بهداشتی و جز آن در شهرها، بخش عمده ساخت‌وسازهای کشور در شهرها صورت می‌گیرد. در این میان ساختمان‌های مسکونی بیشترین سهم را در ساخت‌وسازهای شهری به خود اختصاص می‌دهند.

در چنین شرایطی کنترل و نظارت بخش‌های دولتی و عمومی بر بخش صنعت ساختمان - که محصول تولیدی آن به عنوان کالا عرضه می‌شود ضرورت پیدا می‌کند و لازم است از سرمایه عظیمی که در این زمینه به جریان افتاده است، بهره‌برداری بهینه صورت گیرد و محصول تولید آن از حداقل کیفیت‌های مورد انتظار برخوردار باشد. از سوی دیگر، امروزه مسکن در شهرها تنها در حد نوعی سرپناه و تجسم کالبدی واحد اجتماعی خانواده نیست، بلکه همچنین گران‌ترین کالای اقتصادی است که هر فرد در طول عمر خود خریداری می‌کند و آن را به مثابه پس‌انداز و سرمایه‌گذاری برای آینده خود محفوظ می‌دارد.

و بالاخره نکته مهم دیگری که بر اهمیت ساخت‌وسازهای شهری در ایران و نظارت بر آن می‌افزاید، خطر زلزله است. کشور ایران روی کمر بند زلزله آلپ - هیمالیا قرار گرفته است و هر از چند گاهی زلزله‌ای مخرب، بخشی از سرزمین ما را ویران می‌کند و تلفات بسیاری به بار می‌آورد. امروزه با روند گسترش شهرنشینی و تمرکز جمعیت و افزایش سرمایه‌های مادی و معنوی در شهرها، آسیب‌پذیری این سرمایه‌ها در پهنه لرزه‌خیز ایران افزایش یافته است. تأمین رفاه، بهداشت و ایمنی افراد در مقابل حوادث غیرمترقبه، از مهم‌ترین وظایف دولت در قبال ملت است. حفظ این ارزش‌ها تا حدود زیادی به میزان توجه به طراحی، ساخت و بهره‌برداری از ساختمان‌ها بستگی دارد. بنابراین برای حفظ منافع عمومی و حقوقی افراد و همچنین برای تأمین رفاه، آسایش، ایمنی و بهداشت شهروندان، نظارت و کنترل بر فعالیت‌های ساختمانی بسیار ضروری خواهد بود.

